

Estafettewandelingen Geleenbeek

De Geleenbeek stroomt vanuit Parkstad Limburg richting Geleen-Sittard en mondt bij Ohé en Laak in de Molenplas uit. Langs de beek liggen diverse natuurgebieden die stuk voor stuk het ontdekken waard zijn. En wie kent hierin beter de weg dan IVN Natuureducatie? Daarom organiseren de IVN-afdelingen in Limburg in 2024 een estafettewandeling die de mooiste stukjes van het dal van de Geleenbeek aandoet. Iedere maand is er zo een wandeling waarbij u kennis maakt met het landschap, de natuur en de cultuurhistorie van dit fraaie dal. Kom dus met ons mee op ontdekkingsstocht langs de Geleenbeek.

Algemeen: Deze wandelingen zijn geschikt voor alle leeftijden, maar doorgaans niet voor mensen met rollators of kinderwagens. Deelname aan de wandelingen is gratis, maar een vrije gave voor de afdelingen wordt op prijs gesteld.

Maart: IVN Heerlen

Dinsdag 19 maart: IVN Heerlen.

Lezing 'de Geleenbeek van bron tot monding' door Olaf Op den Kamp.

De estafettewandeling langs de Geleenbeek wordt afgetrapt met een avondvullende presentatie over deze beek door Olaf Op den Kamp van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg. De Geleenbeek was een echte mijnbeek, ze ontspringt in de Oostelijke Mijnstreek en stroomt vervolgens via de Westelijke Mijnstreek naar de Maas. Decennialang werd het zwarte waswater van de steenkolenmijnen via de gekanaliseerde Geleenbeek zo snel mogelijk naar de Maas afgevoerd. Parallel aan de beek werd het mijnspoor aangelegd dat de verschillende locaties van de Staatsmijnen met elkaar verbond.

Nu, bijna 50 jaar na de mijnsluiting, is de Geleenbeek bezig aan een wederopstanding. Het rechte kanaal met zijn zwarte, stinkende water heeft plaatsgemaakt voor een meanderende kristalheldere waterloop, het mijnspoor is omgevormd tot een fietspad, boven het water fladderen libellen en er zwemmen weer vissen in de beek. Door wandelpaden worden de verschillende natuurgebieden langs de Geleenbeek met elkaar verbonden zodat het weer een aantrekkelijk recreatiegebied is geworden.

In feite werkt de Geleenbeek als een blauw lint dat groene parels als het Imstenraderbos, Landgoed Terworm, de Kathager Beemden, het Danikerbos, de Swienswei, het IJzerenbos en de Molenplas met elkaar verbindt. In deze gebieden is een grote diversiteit aan flora en fauna aanwezig, niet in de laatste plaats door de verbeterde waterkwaliteit van de beek zelf.

Ook de geschiedenis en cultuurhistorie van het dal komt ruimschoots aan bod. De Romeinse thermen in Heerlen, eeuwenoude kastelen als Kasteel Hoensbroek, Kasteel Limbricht en ook diverse mottes, tientallen watermolens en fraai stedelijk schoon zoals de binnenstad van Sittard komen voorbij.

Dat alles staat ook beschreven in het prachtige boek "De Geleenbeek, beleef de natuur in verandering", dat tijdens deze avond voor slechts € 15,00 (enkel contant, liefst gepast) te koop is.

Organisatie: IVN Heerlen

Aanvang: 19.30 uur IVN-home, Gallusstraat 1 te Heerlen.

Zondag 24 maart: IVN Heerlen

Wandeling langs de Geleenbeek vanaf Benzenrade tot Terworm.

Beschrijving: De eerste wandeling start bij de bron van de Geleenbeek in Benzenrade. Vandaar volgen we de prille Geleenbeek stroomafwaarts. Hierbij komen we door het mooie gehucht Benzenrade met zijn fraaie hoogstamboomgaarden waaronder de lammetjes dartelen. We lopen verder langs de waterbuffers en de jonge boomgaarden naar de Weltervijver. Hieraan ligt de boomgaard van de Lorenhof. Zo bereiken we de Weltermolen. Het wordt een prachtige wandeling door een kleinschalig landschap aan de rand van de stad.

Organisatie: IVN Heerlen

Aanvang: 13.00 uur bij de kapel, Benzenrade 16 Heerlen.

Gidsen: Noor Follings, Mieke le Granse en Jeanny Stevens.

Meer informatie: ivnheerlen@gmail.com.

April: IVN Voerendaal

Zondag 21 April: IVN Voerendaal Zijbeekjes van de Geleenbeek in Voerendaal.

Beschrijving: Voerendaal is het stroomgebied van diverse kleine zijbeekjes van de Geleenbeek, zoals de Hoensbeek, Retersbeek, Molenbeek, Cortenbacherbeek en Hongerbeek. Tijdens de wandeling wordt er aandacht geschonken aan biologisch boeren en het leven in het water. De wandeling is circa 6 km lang. Denk aan goed schoeisel i.v.m. mogelijk drassige paden. Afval dat we onderweg tegenkomen nemen we mee. De route is ongeveer 6 km lang.

Organisatie: IVN Voerendaal

Aanvang: 13.00 uur vanaf station Voerendaal, einde rond 16.00 uur.

Gids: Lucien Smets.

Meer informatie: ivnvoerendaal@gmail.com.

Mei: IVN Kerkrade & IVN de Oude Landgraaf

Donderdag 23 mei: IVN Kerkrade. Langs Kunderberg en Putberg.

Hoewel door de snelweg van de Geleenbeek afgesneden, maken de kalkhelling van de Kunderberg en het hellingbos van de Putberg wel degelijk deel uit van het stroomgebied van de Geleenbeek. In deze omgeving met zijn heuvelachtige landschap liggen diverse fraaie kalkhellingen, zoals de Kunderberg en de Welterberg waar bijzondere orchideeën en andere kalkplanten groeien. Ook zien we diverse kalkovens en lopen we door fraaie holle wegen. Regelmatig kunnen we genieten van fraaie vergezichten. De wandeling is circa 7 km lang.

Organisatie: IVN Kerkrade.

Aanvang: 18.00 uur vanaf de kerk van Ubachsberg.

Gids: Olaf Op den Kamp

Meer informatie: ivn.kerkrade@gmail.com.

Zondag 26 mei: IVN Oude Landgraaf Tussen Thull en Abshoven.

We volgen de Geleenbeek vanuit Thull stroomafwaarts tot Abshoven. Onderweg passeren we het Stammenderbos en Daniken. In Abshoven genieten we van een kop koffie met iets erbij.

Met de auto keren we vanuit Abshoven weer terug naar Thull. Tijdens de wandeling word aandacht besteed aan water in balans, planten en dieren.

Aanvang: 10.00 uur Bie de bron, Thull 14 te Schinnen. Carpoolen om 9.30 uur op de parkeerplaats aan de achterkant bij het Burgerhoes in Landgraaf.

Gids: Marianne Slangen

Meer informatie: majj.slangen@ziggo.nl.

Juni: IVN Hoensbroek, IVN Kerkrade, Vrienden van de Schwienswei en Natuurhistorisch Genootschap in Limburg.

Zondag 2 juni: IVN Hoensbroek

De Caumerbeek.

De Caumerbeek is een zijbeek van de Geleenbeek en ontspringt in het Heerlense stadsdeel Heerlerbaan. Deze beek ligt samen met de bovenloop van de Geleenbeek en diens zijbeken in het bekken van Heerlen. De Geleenbeek stroomt aan de westelijke kant langs Heerlen, de Caumerbeek aan de oostelijke kant. Achter de Droomvijver in Hoensbroek ontmoeten ze elkaar weer. De Caumerbeek heeft een lengte van 11 km en stroomt grotendeels door stedelijke gebied. De beek was tot 2010 over een lengte van ongeveer 6,5 km overkluisd. Sinds 2010 heeft de beek, daar waar mogelijk, een meer natuurlijke en vrije loop gekregen. De wandeling start op de parkeerplaats van zwembad Hoensbroek en voert ons eerst naar de waterbuffer "de Dem". Vanaf daar lopen we langs het laatste stukje van de Caumerbeek tot aan de monding in de Geleenbeek. De lengte van de wandeling bedraagt ongeveer 6 km.

Organisatie: IVN Hoensbroek.

Aanvang: 10:00 uur vanaf parkeerplaats Zwembad Hoensbroek.

Gidsen: Daan Westerhof en Peter Geurts

Meer informatie: ivnhoensbroek@gmail.com.

Zaterdag 8 juni: Vrienden van de Schwienswei & IVN Kerkrade.

Wandeling door de Schwienswei bij Sittard.

De Schwienswei is een bijzonder natuurgebied aan de rand van Sittard. Hier liggen fraaie hooilanden, weilanden, uitgestrekte vijvers, bosjes die het leefgebied voor allerlei bijzondere planten en dieren vormen. Hier kunnen de Nachtegaal en de Koekoek nog gehoord worden. Op de vijvers zwemmen allerlei watervogels en boven de vijvers vliegen libellen. Onder leiding van de Vrienden van de Schwienswei gaan we dit gebied ontdekken.

Organisatie: Vrienden van de Schwienswei en IVN Kerkrade.

Vertrek: 13.30 uur vanaf zwembad De Hateboer aan de Sportcentrumlaan in Sittard.

Gids: Bep Mergelsberg.

Meer informatie: ivn.kerkrade@gmail.com.

Maandag 17 juni: Natuurhistorisch Genootschap in Limburg.

De bron van de Geleenbeek en het Imstenraderbos.

Vanuit het fraaie gehucht Benzenrade met zijn mooie oude huizen verkennen we het brongebied van de Geleenbeek. We wandelen langs de Benzenraderhof en de bronvijver en lopen daarna door de hellingbossen van het Imstenraderbos.

Onderweg hebben we steeds weer mooie vergezichten op de omgeving. Ook zullen we zien welke boomsoorten en planten in dit oude bos groeien.

Organisatie: Natuurhistorisch Genootschap in Limburg.

Vertrek: 18.30 uur kapel Benzenrade

Gids: Olaf Op den Kamp.

Meer informatie: o.opdenkamp@nhgl.nl.

Juli: IVN Beekdaelen-Nuth en IVN Beekdaelen-Schinnen

Woensdag 3 juli: IVN Beekdaelen-Nuth.

De Platsbeek en de Geleenbeek tussen Vaesrade en Thull.

Beschrijving: We lopen vanaf het De Weverplein in Nuth door een stukje Platsbeekdal. Zo bereiken we het dal van de Geleenbeek die we volgen via Vaesrade naar Thull. Via het voormalige mijnspoor keren we weer terug naar Nuth.

Organisatie: IVN Nuth

Aanvang: 19.00 uur vanaf het Deweverplein in Nuth.

Meer informatie: ivnnuth@gmail.com.

Zondag 21 juli: IVN Beekdaelen-Schinnen.

De Geleenbeek tussen Nuth en Terborgh.

Beschrijving: We wandelen aan weerszijden van de Geleenbeek tussen Nuth en kasteel Terborgh. Speciale aandacht is er voor de omgeving van de Mulderplas.

Organisatie: IVN Schinnen

Aanvang: 10.00 uur IVN lokaal, Pijlstraat 1c te Schinnen. Duur tot circa 12.00 uur.

Meer informatie: info@ivnschinnen.nl.

Augustus: IVN Spau-Beek

Woensdag 21 augustus: IVN Spau-Beek.

Langs en door het Stammenderbos.

Beschrijving: Vanaf de Biesenhof volgen we de Geleenbeek naar Oude Kerk. Hier nemen we het struinpad richting Terborgh en lopen vandaar via de prachtige holle weg bergop naar hoeve Stammen. Via het hellingbos van het Stammenderbos keren we weer naar de Biesenhof.

Organisatie: IVN Spau-Beek

Aanvang: 19.00 uur vanaf de Biesenhof, Biesenweg 1 te Geleen.

Gidsen: Lei Nelissen, Wil Hornesch en Ben Derks.

Meer informatie: info@ivnspaubeek.nl.

September: IVN MunsterGeleenSittard

Zondag 22 september: IVN MunsterGeleenSittard.

Langs de Geleenbeek vanuit Sittard naar het Danikerbos.

Beschrijving: Deze wandeling start vanaf de Ophovenerhof. Vandaar volgen we de

Geleenbeek naar Munstergeleen. Via de achterkant van brasserie Abshoven lopen we naar Sweikhuizen en langs Plinthos. Hierbij volgen we de Koolweg en het Eijsdenervoetpad langs de rand van het Danikerbos. We passeren De Dikke Daniker en lopen via Munstergeleen langs de Geleenbeek weer terug richting Sittard. Lengte 7-8 km.

Organisatie: IVN MunsterGeleenSittard

Aanvang: 10.30 uur vanaf de Ophovenerhof, Molenweg 57, Sittard, einde rond 13:00 uur.

Gidsen: Marianka Hollander, Ilona Schmeets & Ben Bongers.

Meer informatie: ivn.munstergeleensittard@ziggo.nl.

Oktober: IVN Born-Land van Swentibold

Donderdag 31 oktober: IVN Born-Land van Swentibold.

Wandeling van Ophoven tot aan de Swienswei.

We lopen het traject vanaf Ophovenermolen naar de Millenerweg tot aan de Vloedgraaf. Onderweg lopen we door het Stadspark van Sittard en door natuurgebied de Schweinswei. Deze wandeling is circa 5,3 km lang.

Organisatie: IVN Born-Land van Swentibold

Aanvang: 9.30 uur vanaf de Ophovenermolen, Molenweg 56, Sittard.

Gids: Jean Engels.

Meer informatie: ivn.born@gmail.com.

November: IVN Roermond e.o.

Zondag 24 november: IVN Roermond e.o.

Waar de Geleenbeek via de Oude Maas haar water afgeeft aan de Molenplas.

In Oud Roosteren komen de Geleenbeek, Roode Beek en de Vloedgraaf bij elkaar om als Geleenbeek onder het Julianakanaal door te stromen en via de Oude Maas uit te monden in de Molenplas. Voor dit stuk is er geen mogelijkheid om langs de Geleenbeek te wandelen. Daarom maken we een rondwandeling van 7 km rondom de Molen- en Biltplas waarbij we uiteraard ook laten zien waar de Geleenbeek uitmondt in de Molenplas.

Organisatie: IVN Roermond e.o.

Aanvang: 13:00 uur start en eindpunt bij de Hompesche Molen, Molendijk 6 te Stevensweert.

Gidsen: Eef Schoffelen en Leo Koster

Meer informatie: programma commissie@ivnroermond.nl.

Na afloop van de laatste wandeling plannen we vanaf 15.30 uur een gezellige afsluiting van deze estafettewandeling, dus graag aanmelden (kantoor@nhgl.nl) voor wie erbij wil zijn.

Het boek over de Geleenbeek

“De Geleenbeek. Beleef de natuur in verandering” is een uitgave van Stichting Natuurpublicaties Limburg. Het oorspronkelijke boek uit 2019 was binnen zeer korte

tijd uitverkocht. Daarom is er door de redactie hard gewerkt aan een herdruk. Daarbij is het boek geactualiseerd en is er ook een nieuw hoofdstuk toegevoegd. Het inmiddels 375 pagina dikke, rijk geïllustreerde boek is verschenen in de serie over regionale natuurgebieden.

Het is geschreven onder redactie van Pierre Grooten, Reinier Akkermans, Stef Keulen en Olaf Op den Kamp. Het boek begint met een inleiding over de geologie, de menselijke invloed op het landschap en de beschrijving van de flora en fauna in de beek. Daarna volgen de hoofdstukken over de verschillende natuurgebieden.

In het boek komen 16 natuurreservaten langs de Geleenbeek aan de orde; van het Imstenraderbos, via de Kunderberg, Terworm, de Kathager Beemden, het Stammenderbos, de Schwienswei, 't Hout tot de Molenplas bij Ohé en Laak. Ten opzichte van de oorspronkelijke druk uit 2019 is het boek uitgebreid met een hoofdstuk over het Kelmonderbos met de Keutelbeek bij Beek. Naast uitgebreide beschrijvingen van de natuurgebieden en de flora en fauna aldaar, is bij ieder gebied ook een wandelroute opgenomen.

De uitgebreide herdruk van "De Geleenbeek. Beleef de natuur in verandering" is bij het NHGL verkrijgbaar. Daartoe kunt u een mail sturen naar publicaties@nhgl.nl. Het boek kost € 15,00, de verzend- en verpakingskosten bedragen € 7,95. Bij afname van meerdere exemplaren door een afdeling kan het boek ook zonder verzendkosten worden gebracht. Het boek kan na afspraak ook worden afgehaald op het kantoor van het Natuurhistorisch Genootschap, Office Hotel Nero, Kapellerpoort 1 in Roermond of in het Natuurhistorisch Museum, de Bosquetplein 6 in Maastricht.

Met vriendelijke groet,

Olaf Op den Kamp, voorzitter IVN Kerkrade o.opdenkamp@nhgl.nl

Stef Keulen, voorzitter IVN Beekdaelen-Nuth biostekel@gmail.com